

บทคัดย่อภาษาไทย

โครงการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมของการหนุนเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในจังหวัดพิษณุโลกโดยเครือข่ายสถาบันการศึกษาและองค์กรภาคีในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างหรือที่รู้จักในนาม LLEN (Local Learning Enrichment Network) พิษณุโลก ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย มีการดำเนินงาน 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 เป็นระยะแห่งการก่อร่างสร้างคณะวิจัยโดยใช้เครือข่ายการทำงานของคณาจารย์จากคณะต่างๆในมหาวิทยาลัยมาเป็นคณะทำงาน พร้อมทั้งขยายเครือข่ายออกไปยังสถาบันอุดมศึกษาภาคเหนือตอนล่างในจังหวัดพิษณุโลก อันประกอบด้วย มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และมหาวิทยาลัยพิษณุโลก ซึ่งการทำงานระยะที่ 1 นี้มีการประชุมกลุ่มเพื่อสอบถามถึงปัญหาและความต้องการหนุนเสริมการเรียนรู้ พบว่าสภาพปัญหาจำแนกออกได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านโรงเรียน และด้านครอบครัว

จากปัญหาที่พบดังกล่าวข้างต้น ทำให้การทำงานระยะที่ 2 นั้นจัดได้ว่าเป็นระยะ “แตกตัว” ซึ่งจะเป็นการเพิ่มจำนวนคณะวิจัยให้มีความหลากหลายของศาสตร์ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานที่แบ่งเป็น 3 สาขาวิชาได้แก่ กลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และ เรียนรู้ศิลปะ โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือโรงเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในจังหวัดพิษณุโลก ที่ผ่านเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) 38 โรงเรียน

สำหรับรูปแบบการหนุนเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในจังหวัดพิษณุโลกนั้นได้ดำเนินการใน 3 รูปแบบด้วยกัน ได้แก่ รูปแบบการหนุนเสริมการเรียนรู้ผ่านผู้เรียน ผ่านผู้สอน และผ่านบริบท/สิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้ง 3 กลุ่มสาระได้ดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่จะช่วยหนุนเสริมการเรียนรู้ โดยมีแนวคิดหลักของการจัดกิจกรรมหนุนเสริมการเรียนรู้ทั้งในส่วนของผู้สอนและผู้เรียนที่สำคัญมี 2 ประการคือ 1) หนุนเสริมเนื้อหาความรู้ทางวิชาการ และ 2) หนุนเสริมเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน

ในส่วนของการหนุนเสริมการเรียนรู้ผ่านผู้เรียนนั้น คณะวิจัยได้จัดโครงการ/กิจกรรมที่เน้นการเสริมแรงหรือให้รางวัล (Social Learning) และแบบ Expository ที่ผู้สอนให้ทั้งหลักเกณฑ์และผลลัพธ์ ในลักษณะที่ผู้เรียนก็เรียนอย่างรู้ความหมาย ผ่านกิจกรรมคำยภาษาอังกฤษและการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการทางสื่อภาพเคลื่อนไหวและภาพยนตร์

สำหรับครูผู้สอนนั้นรูปแบบการจัดกิจกรรมหนุนเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้สอนนั้นจะใช้การเรียนรู้ที่จะสังเกตและเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ ผ่านโครงการงาน Best practice และการเรียนรู้หลักการ (Principle Learning) ที่ต้อง “เข้าใจ” ถึงกระบวนการแก้ปัญหา ผ่านโครงการฝึกอบรมทางคณิตศาสตร์ที่มีการสอดแทรกทักษะ / กระบวนการทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Skills Processes) เป็นต้น

นอกจากนี้ รูปแบบการพัฒนาการเรียนรู้ผ่านบริบท/สิ่งแวดล้อมนั้นใช้การปรับบริบทที่ผู้บริหารสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ และหนุนเสริมผ่านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการสอนที่เน้นการเรียนรู้ คู่มือ ทำออกมาเป็นชิ้นผลงานนวัตกรรมสื่อการสอนแบบบูรณาการระหว่าง 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้

สำหรับโจทย์ที่ทาง สกว.ตั้งไว้ตั้งแต่เริ่มต้นโครงการคือ สถาบันอุดมศึกษาจะมีส่วนเข้าไปหนุนเสริมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ได้อย่างไรนั้น พบว่า สถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่สามารถเป็นผู้เล่นหลักในการขับเคลื่อนการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน เนื่องจากมีศักยภาพในการใช้ทรัพยากรของสถาบันอุดมศึกษาเองในการหนุนเสริมการเรียนรู้ รวมทั้งมีศักยภาพในการดึงเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกจังหวัดมาช่วยหนุนเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กและเยาวชนในพื้นที่ได้

Abstracts

The Local Learning Enrichment Networks (LLEN) project was designed to support the development of learning among children and adolescents in Phitsanulok Province via the tertiary institution network in Thailand's lower north, as well as other networks. The project was financially sponsored by the Thailand Research Fund. The process of this research was devised into two phases as in the following.

1. The Research Team Formation

Team member was selected from instructor of Naresuan University, Pibulsongkram Rajabhat University, and Phitsanulok University and institution network was expanded into the area lower northern region which is Phitsanulok province. After the selection, the meetings and seminars were held among expert instructors for consultation and discussion regarding some problem and inquiry about learning support. Finally, the difficult source can be categorized into three causes which are student, school, and family.

2. Disintegration

As a result of the first stage, a number of the research team member was increased in order to achieve a variety of science. For the activity development, 38 junior high schools in Phitsanulok province which are in a quality standard of the Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization) were selected as a target group and some innovated media for three integrated subjects: mathematics, foreign languages, and arts were created.

For the learning support inquiry of children and youths in Phitsanulok province, research team had three procedures which were pass on learner, instructor, and context/environmental. Each had own activity in academic content support and teaching technical transferal reinforcement. Social learning and expository activity were used with target group students for the learning support in English camp and animation seminar while teachers had learned from an observing and imitating the behavior of the model through the best practice project and principle learning process through mathematical skills processes.

Furthermore, the management context of the learning support through context/environmental procedure was adjusted; in the same time a positive learning environmental was created. This reinforced procedure was implemented through the development of innovation teaching materials that focus on learning, watching, understanding, and producing a piece of integrated teaching material innovation between three learning group.

In conclusion, the research reveals that local higher educational institutions can be a major player in impulsive learning of children and adolescents because of the potential in using the resource of higher education institutions for learning reinforcement. Moreover, the universities can draw the inside and outside institutions to join the learning reinforcement for local children and youths.